

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 22. augusta 2012 v Bratislave v trestnej veci obvineného **S. N.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

I. Trestná vec obvineného **S. N.** vedená na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Nt 5/2010, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

II. Trestná vec obvineného **S. N.** vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4 Tos 19/2012, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Svidník sa vedie pod sp. zn. 1Nt 5/2010, konanie o povolení obnovy konania v trestnej veci obvineného **S. N.** pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, pôvodne vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 3 T 173/1996.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. marca 2012 vzniesol obvinený námietku zaujatosti voči konajúcemu samosudcovi Mgr. I. M., a to z dôvodu, že má podozrenie, že tento je ovplyvňovaný tak **J. Š.** (poškodený v pôvodnej veci) ako i predsedom súdu rozhodujúcim v základnom konaní.

O uvedenej námietke rozhodol menovaný samosudca na predmetnom verejnom zasadnutí tak, že podľa § 32 ods. 3 Tr. por. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, v rámci obnovy konania, v trestnej veci obvineného **S. N.** vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Nt 5/2010.

Proti vyššie citovanému rozhodnutiu zahlásil obvinený S. N. hneď po jeho vyhlásení sťažnosť.

Súčasne pritom požiadal, aby táto jeho trestná vec bola delegovaná do územného obvodu iného krajského súdu, ktoréhokoľvek okrem územného obvodu Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach, keďže nemá dôveru ani voči týmto sudcom (č. l. 163 spisu).

Po písomnom vyjadrení všetkých sudcov Okresného súdu Svidník (č. l. 172 – 177 spisu; necítia sa byť zaujatí, nakoľko k prejednávanej veci ani k osobe obvineného nemajú žiadny osobný vzťah) bola dňa 28. mája 2012 predmetná vec predložená Krajskému súdu v Prešove za účelom rozhodnutia o sťažnosti obvineného.

Predsedníčka senátu krajského súdu JUDr. M. Z. prípisom z 31. mája 2012 vrátila príslušný spisový materiál späť súdu prvého stupňa ako predčasne predložený, nakoľko z vyjadrenia obvineného nie je podľa jej názoru zrejmé, či tento nemá dôveru len voči sudcom okresných súdov (v územnom obvode Krajských súdov v Prešove a Košiciach), alebo aj voči sudcom krajských súdov, a preto zároveň žiada, aby bola jeho trestná vec odňatá aj Krajskému súdu v Prešove a prikázaná inému krajskému súdu, okrem Krajského súdu v Košiciach.

V rámci výsluchu konanom dňa 18. júna 2012 na Okresnom súde Svidník sa potom obvinený vyjadril takým spôsobom, že trvá na vznesenej námietke a je presvedčený, že by boli voči nemu zaujatí všetci sudcovia okresných súdov v územnom obvode Krajského súdu v Prešove, ako i všetci sudcovia Krajského súdu v Prešove, nakoľko keď bol v danej veci odsúdený a riadne si podal odvolanie, toto bolo pre neho z nevysvetliteľných dôvodov zamietnuté (vraj sa mal vzdať práva na odvolanie, čo však nie je pravdou). Ďalej poukázal tiež na tú skutočnosť, že na Krajskom súde v Prešove pracujú blízki ľudia tunajšieho súdu, napr. JUDr. B. či JUDr. Š., ktorí sú veľmi dobrí známi tak predsedu Okresnému súdu Svidník ako aj konajúceho samosudcu, pričom títo by mohli podľa neho zásadným spôsobom ovplyvňovať aj iných sudcov na krajskom súde, aby mohlo byť spravodlivo rozhodnuté v jeho trestných veciach. Čo sa týka potom sudcov okresných súdov v územnom obvode Krajského súdu v Košiciach a sudcov Krajského súdu v Košiciach, tak o ich zaujatosti má obvinený rovnako pochybnosti, pretože vie, že predsedovia súdov či už v prešovskom alebo košickom kraji sa stretávajú a taktiež i prostredníctvom JUDr. H., ktorý

je predsedom najvyššieho súdu a predsedom súdnej rady, môže podľa neho hroziť nejaké ovplyvňovanie všetkých sudcov. Pán Š. sa mal totiž pred niekým vyjadriť, že on so svojimi vecami nepochodí na žiadnom súde, pretože oni poznajú aj JUDr. H.. Z dôvodov vyššie uvedených preto navrhol, aby o jeho veciach rozhodoval Špecializovaný trestný súd v Pezinku, voči sudcom ktorého dôveru má (č. l. 182 spisu).

Dňa 20. júna 2012 bola následne vec znova predložená Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie (sp. zn. 4 Tos 19/2012 – konanie o sťažnosti obvineného proti uzneseniu samosudcu Okresného súdu Svidník zo 06. marca 2012, sp. zn. 1Nt 5/2010, o jeho nevyhlúčení).

Krajský súd v Prešove však hneď na to príslušný spisový materiál - tiež i spolu s písomnými vyjadreniami všetkých jeho sudcov k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci - predložil tunajšiemu súdu na rozhodnutie v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom v obvode rôznych krajských súdov ako i najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom preskúmal podaný návrh (tzv. „generálna námietka“ zaujatosti všetkých sudcov určitého súdu je vlastne návrhom v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade nie je daný žiadny taký dôležitý dôvod, pre ktorý by mala byť trestná vec vedená pod sp. zn. 1Nt 5/2010, odňatá Okresnému súdu Svidník a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, a rovnako tak neexistuje podľa neho ani žiadny dôležitý dôvod na odňatie veci, sp. zn. 4 Tos 19/2012, Krajskému súdu v Prešove a jej prikázanie inému krajskému súdu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci príslušnému súdu

podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Odňatie a prikázanie veci podľa uvedeného ustanovenia je výnimkou z tejto ústavnej zásady.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba pritom podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Pokiaľ ide potom o námietku zaujatosti vznesenú obvineným S. N., tak v tejto súvislosti považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné poukázať tiež zároveň na tú skutočnosť, že námietky zaujatosti možno vznášať **len voči tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého súdu (čo sa týka návrhu obvineného na vylúčenie konajúceho samosudcu Okresného súdu Svidník JUDr. I. M., tak o tomto bolo v zmysle § 32 ods. 3 Tr. por. správne rozhodované zo strany menovaného sudcu).

Aj napriek tomu možno však konštatovať, že obvinený neuviedol vo svojom návrhu ani voči jednému sudcovi žiadne také **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v jeho trestných veciach. Vo vzťahu k výhradám smerujúcim k procesnému postupu súdu odkazuje pritom najvyšší súd na ust. § 32 ods. 6 Tr. por.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. augusta 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová